

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 350-1928)

Originalt emne

Bygningsvæsen

Bygningsvæsen/Bygningsvæsen i Almindelighed

Embedsmænd, Kommunale

Embedsmænd, Kommunale/Stadsarkitekt

Laan

Laan/Udlaan og Anbringelse af Kommunens Midler

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 13. september 1928](#)
- 2) [Byrådsmødet den 27. september 1928](#)
- 3) [Byrådsmødet den 1. november 1928](#)
- 4) [Byrådsmødet den 10. januar 1929](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 13. september 1928 - side 2

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 350-1928)

Andragende fra Stadsarkitekten om at maatte assistere ved en Bebyggelse paa Vestergade Nr. 24.

Borgmesteren oplyste, at Ejendommen, som gaar ud til Pladsen ved Frue Kirkerist, havde verseret hos Udvalget gennem mange Aar. Der forhandlede for en Tid siden med Købmand Jul. A. Jørgensen og Direktør Lystager om en ny Bygning, og der var Forslag

fremme om et Fabriksanlæg. Automobilværksted m. m., og der var ogsaa Strid om Retten til at køre fra Ejendommen gennem Frue Kirkeplads. Udvalget saa jo helst, der blev rejst en Bygning, der kunde pynte paa Kvarteret, men de Tegninger, som de forskellige Arkitekter var fremme med, var saaedes, at hverken Udvalget eller Menighedsraadet kunde tænke sig at gaa med dertil, og det kunde forhindres, idet der skulde forskellige Dispensationer til. Man overlod saa til Stadsarkitekten at udarbejde Skitser til en Bebyggelsesplan, og Udvalget erklærede, at hvis de vilde bygge efter disse Skitser, kunde de forvente Byraadets Anbefaling af Byggeriet. Saa hørte man ikke noget til Sagen i længere Tid, men nu var der Tale om, at en Kvindeorganisation paatænkte at rejse et Hjem dernede for enligt stillede Kvinder. Udvalget ønskede først at se, hvorledes de tænkte sig det indrettet, og Taleren henstillede da til dem at søge Raad hos Stadsarkitekten, som havde de Skitser, han havde lavet for Udvalget. Det havde nu medført det foreliggende Andragende. Stadsarkitekten havde haft en Del Arbejde med at lave disse Planer for Kvindeforeningen, men han havde jo ikke Lov til at paatage sig lønnet Arbejde uden Byraadets Tilladelse.

Bernt Jensen var klar over, at Kommunen var interesseret i Bebyggelsen af denne Plads, og det var resulteret i, at Borgmesteren havde bedt Stadsarkitekten være behjælpelig med at faa det lavet paa en Maade, som Byen kunde være tjent med. Men det var jo netop Stadsarkitektens Arbejde ifølge hans Stilling, og det havde ingen Forbindelse med det andet Spørgsmaal, at han skal være Arkitekt for Bygningen. Stadsarkitektens Forhold blev for nogen Tid siden behandlet i Byraadet, hvilket foranledigede ham til at sende Byraadet en Skrivelse af en saa mærkelig Form, at der næppe var Grund til at honorere ham derfor, og Taleren vilde anbefale, at Byraadet siger nej til hans Andragende.

Borgmesteren betragtede det som et Forslag fra Bernt Jensens Side, og hvis ingen stillede andre Forslag, maatte det betragtes som vedtaget.

Andragendet kunde ikke bevilges.

Uddrag fra byrådsmødet den 27. september 1928 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 350-1928)

Forny et Andragende fra Stadsarkitekten angaaende Byggeforetagendet Vestergade Nr.

24. (Side 70).

Borgmesteren vilde have sat Pris paa, som Sagen ligger, at Byraadet i dette Tilfælde giver Tilladelsen, men da det ikke kunde blive vedtaget, skulde Taleren ikke stille noget Forslag.

Bernt Jensen fandt, at Skrivelsen i Realiteten var den samme som ved sidste Møde og ikke indeholdt nogen ny Motivering for Andragendet, hvorfor Taleren vilde foreslaa, at man fastholder den tidligere Beslutning.

Borgmesteren erklærede, at Kommunen ikke behandlede Embedsmændene ens. Taleren havde faaet meddelt, at f. Eks. Ingeniør Galthen udførte Arbejde ved Aalborg Amtssygehus; men det blev der ikke rørt ved.

M. C. Falk oplyste, at da det i sin Tid blev meddelt Udvalget, at Galthen lavede privat Arbejde, havde Udvalget et Møde med ham, hvor han lovede fremtidig ikke at paatage sig privat Arbejde uden Udvalgets eller Byraadets Tilladelse. Han havde ikke siden den Tid søgt Udvalget derom, og Taleren gik derfor ud fra, at han havde haft dette Arbejde, før han afgav Løftet til Udvalget. Stadsarkitekten havde sikkert ogsaa haft en hel Del privat Arbejde før Byraadets sidste Vedtagelse.

J. Perregaard mente heller ikke,, at der altid blev taget ens paa Embedsmændene. Dette Hus var næppe bleven bygget, hvis ikke Stadsarkitekten havde lavet, det Arbejde, som ingen private Arkitekter havde kunnet udføre.

Vald. Pedersen svarede, at man sagtens kunde tegne Aktier til en Bygning i Kraft af Stillingen som Stadsarkitekt. En privat Arkitekt kunde ikke stille en saadan Fordring til dem, der skal give Tilbud.

J. Perregaard mente ikke, at det Par Stykker der skal give Tilbud, kunde tegne mange Aktier.

Borgmesteren kendte intet til dette Forhold. Stadsarkitekten havde ogsaa paabegyndt dette Arbejde før den sidste Vedtagelse i Byraadet, saa Tilfældet var ganske analogt med Ingeniør Galthens Arbejde. Forøvrigt havde Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse aldrig haft en Tegning med Stadsarkitektens Navn under.

Det vedtoges, at Byraadet henholder sig til sin tidligere Beslutning.

(J. Nr. 350-1928)

Skivelse fra Stadsarkitekten

angaaende hans Arbejde ved Dansk Kvindesamfunds Byggeforetagende.

Følgende Skrivelse forelaa:

"I Anledning af Byraadets Skrivelse af 29. f. M. finder jeg Anledning til at bemærke følgende:

I Aarene 1923-26 fremsendte d'Herrer Jul. A. Jørgensen og Lystager forskellige Forslag til Udnyttelse af det Areal ud mod Frue Kirkeplads, som Dansk Kvindesamfunds Hus i Aarhus A/S nu har købt, uden at Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse kunde tiltræde nogen af disse Forslag. Da der i 1926 fremkom et nyt Forslag, anmodede Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse mig om for d'Herrer Jul. A. Jørgensen og Lystager at udfærdige Tegninger over en Bebyggelse af Grunden med tilbørlig Hensyntagen til Frue Kirke og Kirkepladsen. Efter at Byggelinien var bleven fastsat, udarbejdede jeg Tegningerne, som approberedes af Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse. I Skrivelse af '25. Januar 1927 har Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse meddelt d'Herrer Jul. A. Jørgensen og Lystager, at Udvalget er villigt til at anbefale Bebyggelsen af det ommeldte Areal "i Overensstemmelse med det af Stadsarkitekten skitserede Forslag". Da d'Herrer Jørgensen og Lystager var ængstelige for at gennemføre den projekterede Bebyggelse, og jeg ansaa det for at være i Byens Interesse at faa begyndt Reguleringen af Frue Kirkeplads, arbejdede jeg videre med Projektet, indtil det paa Grundlag af Projektet lykkedes at faa dannet Dansk Kvindesamfunds Hus i Aarhus A/S, der nu agter at opføre en Bygning med Boliger for enligstillede Kvinder i Overensstemmelse med det af mig udarbejdede Forslag.

De af mig nærmere udarbejdede Tegninger er under 7. Maj 1928 fremsendt saavel til Aarhus Sundhedskommission som til Aarhus Bygningskommission, og lignende Skrivelse med Tegninger er under 10. Maj 1928 indsendt til Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse. Jeg er derfor gaaet ud fra og har haft Grund til at gaa ud fra som givet, at den Tilladelse, som jeg ifølge min Instruks skal indhente, er givet mig allerede derigennem, at Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse har anmodet mig om at udarbejde

Tegningerne til den ommeldte Bebyggelse og har ladet mig fortsætte hermed (ogsaa ved Henvendelse til de forskellige Bygningsautoriteter), uden at der nogensinde før nu er rejst Indsigelse mod, at jeg befattede mig med det ommeldte Byggeforetagende. Naar jeg saaledes har haft Føje til at regne med, at Samtykket var givet, synes jeg ikke, at jeg kan være tjent med, at Aarhus Byraad, biot fordi jeg udbeder mig en formel Bekræftelse paa Tilladelsen, benytter Lejligheden til at tage den Tilladelse, man faktisk har givet mig til at beskæftige mig med det ommeldte Byggeforetagende, tilbage. En saadan Tilbagetagelse af Samtykket vil yderligere volde Dansk Kvindesamfunds Hus i Aarhus A/S Vanskeligheder og Forsinkelser, idet man forlængst har vedtaget at acceptere de paa Grundlag af Tegningerne indkomne Tilbud og paabegynder Arbejdet med Husets Opførelse snarest muligt.

Jeg kan derfor ikke se, at der er anden Udvej for mig hverken af Hensyn til Dansk Kvindesamfunds Hus i Aarhus A/S eller a Hensyn til mit eget Renommé, end jeg bliver nødt til at forsætte med det ommeldte Arbejde, men jeg maa forøvrigt fastholde, at jeg, længe inden jeg anmodede om den formelle Bekræftelse herpaa, faktisk har erholdt Byens Tilladelse til at beskæftige mig med ommeldte Byggeforetagende".

Bernt Jensen fandt ikke, at Skrivelsen indeholdt noget egentlig nyt, kun at han gør gældende, at efter Udvalgets Anmodning til ham formener han at have Beføjelse til at udføre Arbejdet. Taleren vilde derfor foreslaa, at Sagen henvises til Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse til Undersøgelse, saa det kan blive oplyst, hvorledes Grundlaget for Sagen ligger.

Henvistes til Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse.

Uddrag fra byrådsmødet den 10. januar 1929 - side 8

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 350-1928)

Indstilling tra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse i Sagen angaaende Stadsarkitektens Forhold til Byggeforetagendet ved Frue Kirkeplads.

Følgende Indstilling forelaa:

"Efter at have forhandlet med Stdsarkitekten, der er indforstaaet med, at han fremtidig

ikke maa paatage sig privat Arbejde uden Byraadets særlige Tilladelse, indstiller Udvalget, at Sagen endelig afgøres saaledes, at Stadsarkitekten til Samaritanen indbetaler et Beløb paa 2000 Kr., idet det da tillades ham at bringe det paabegyndte Arbejde til Afslutning.

-Denne Ordning tiltrædes af Stadsarkitekten.

Hotst-Knudsen forbeholder sig sin Stilling til Sagen."

Borgmesteren anbefalede Forslaget.

Holst-Knudsen erklærede, at den borgerlige Gruppe fandt, at man daarligt kunde tillade dette Arbejde, naar Byraadet 2 Gange havde nægtet det. Paa den anden Side var det Hovedsagen at faa sat en Bom herfor i Fremtiden, og under Forudsætning af, at man havde faaet en Erklæring fra Stadsarkitekten, vilde Gruppen ikke stemme imod Forslaget.

Borgmesteren svarede, at der var 4 Vidner paa, at Stadsarkitekten har afgivet Erklæringen, og saa burde man næppe kræve det skriftligt. Han var kommet noget uforskyldt ind i dette Arbejde, og hvis han nu skulde gaa fra, var det tvivlsomt, at Kvinderne kunde faa en anden Arkitekt til at fuldføre det. Stadsarkitekten havde i den sidste Tid maattet høre meget, og den foreliggende Afgørelse var en meget kraftig Lussing, især naar man saa paa, at Ingeniørerne Galthen, Frederiksen og Rosenstand lavede privat Arbejde i andre Kommuner.

M. C. Falk oplyste, at Ingeniør Galthen bestemt havde lovet, at naar hans Arbejde i Aalborg var færdigt, skulde han ikke paatage sig saadant. Ingeniør Frederiksen havde lavet en Mængde Vejprojekter; men Taleren havde aldrig tænkt, at det førte til noget. Om Ingeniør Rosenstand havde Taleren aldrig hørt noget saadant, men det skulde blive undersøgt. Derimod fandtes der en Funktionær, som boede i en Nabokommune, og han var bleven en Slags Bygningsinspektør derude, men da det var et borgerligt Ombud, kunde man næppe nægte ham det, saa længe han havde Tilladelsen til at bo derude.

Borgmesteren havde ikke sagt, at Ingeniørerne havde noget Arbejde for Tiden, men de havde i hvert Fald haft det, og de arbejdede næppe gratis.

J. Perregaard fandt det umuligt helt at forhindre Overtrædelse af Forbudet, idet Arbejdet kunde udføres i en andens Navn.

K. Mousten mente ikke, man kunde forlange en skriftlig Erklæring fra Stadsarkitekten, naar man ikke forlangte det fra de øvrige Embedsmænd.

Borgmesteren troede ikke, der blev Tale om mere privat Arbejde, naar det foreliggende var forbi.

Indstillingen vedtoges.

